

נראה לי וכתוב (משלי לא) מִמְרָחֵק
תָּבִיא לַחֲמָה. ומי היא? עמק
הנחל, המקום שאותו נהר יוצא
וזורם. ושב יעקב, כיון שכתוב
אל תירא עבדי יעקב, מהו ושב
יעקב? אלא כמו ששנינו, הקדוש
ברוך הוא עלה למעלה למעלה,
כמו שכתוב (תהלים י) לָמָּה ה'
תַּעֲמֹד בְּרַחֹק, ומאותו מקום
רחוק - הנני מושיעך.

וְשָׁב יַעֲקֹב - לְמִקְוֵמוֹ (לכסאו),
להזדוּג עם פְּנֵת יִשְׂרָאֵל. ושקט
- זה יסוד. ושָׁאֲנָן - להשרות
דיורו בה. ואין מחריר - מיצחק.
כמו שְׁנֵאמַר (בראשית כז) וַיִּחְרַד
יִצְחָק חֲרָדָה גְדוֹלָה, ועל זה כתוב
(בראשית לא) וּפְחַד יִצְחָק.
וכשמתעורר אותו הפחד,
מסתלק היסוד למקום אחר. זהו
שכתוב (ישעיה לא) פָּחַדוּ בְּצִיּוֹן
חֲטָאִים. בציון דוקא. ועל זה ואין
מחריר. ועכשו הקדוש ברוך הוא
הציל אותנו מרחוק והסתיר
אותנו במקום הזה בהשקט
ובשלוה, ואין מחריר מהכל.
שכשהקדוש ברוך הוא עושה נס,
בכל הוא עושה.

רְבִי יוֹסִי פָתַח, (שופטים ד) וַיֹּאמֶר
אֵלֶיהָ בְּרַק אִם תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלַּכְתִּי
וְגו', מה זה אומר? אלא אמר
ברק, הואיל ורוח הקדשה שורה
עליה, בזכותה אנצל ולא ישרה
עלי נזק. ומה ברק סמוך על אשה
להנצל בגללה - אנו, שהתורה
עמנו, שהיא שמו של המלך
הקדוש, על אחת כמה וכמה.

יָשְׁבוּ בַתּוֹךְ אוֹתָהּ הַמַּעֲרָה כֵּל
אוֹתוֹ הַיּוֹם, וכשרד הלילה,
האירה הלכנה במערה. עברו שני
סוחרים וחקמוריהם טעונים מיין
וממאכל לעצמם, נחו על
מטענם, ואומרים זה לזה: גִּלּוֹן
כָּאֵן, נתן אכל ומשתה לחמורים,
ואנו נפנס למערה הזו. אמר לו

מִרְחֹק יִי' נִרְאָה לִי. וְכָתִיב (משלי לא) מִמְרָחֵק
תָּבִיא לַחֲמָה. ומאן היא. עֲמִיקָא דְנַחְלָא, אֲתֵר
דְּהֵוּא נְהַר נְגִיד וְנַפְיָא. וְשָׁב יַעֲקֹב, כִּיּוֹן
דְּכָתִיב אֵל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב, מַהוּ וְשָׁב יַעֲקֹב.
אֵלָא כְּמָה דְתַנִּינָן, קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא סְלִיק
לְעִילָא לְעִילָא, כְּמָה דְכָתִיב, (תהלים י) לָמָּה יִי'
תַּעֲמֹד בְּרַחֹק, וּמַהֵוּא אֲתֵר רַחֹק הַנְּנִי
מוֹשִׁיעֶךָ.

וְשָׁב יַעֲקֹב, לְאֲתֵרִיהָ (לבורסא), לְאֲזִדְוּוּגָא
בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל. וְשָׁקֵט: דָּא יִסוּד.
וְשָׁאֲנָן, לְמִשְׁרֵי דִיּוּרִיהָ בְּהָ. וְאִין מְחַרִּיד,
מִיִּצְחָק. כְּמָה דְאֵתְ אֲמַר, (בראשית כז) וַיִּחְרַד יִצְחָק
חֲרָדָה גְדוֹלָה (דף כ"א ע"א) וְעַל דָּא (בראשית לא) וּפְחַד
יִצְחָק פָּתִיב. וְהֵוּא פְחַד כַּד אֲתַעֵר, אֲסִתְלַק
יִסוּד לְאֲתֵר אַחֲרָא, הָדָא הוּא דְכָתִיב, (ישעיה לג)
פָּחַדוּ בְּצִיּוֹן חֲטָאִים. בְּצִיּוֹן דִּיִּיקָא, וְעַל דָּא
וְאִין מְחַרִּיד, וְהַשְׁתָּא קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא שְׂזִיב
לָן מְרַחֵק, וְאֲסִתִּיר לָן בְּהַאי אֲתֵר, בְּהַשְׁקֵט
וּבְשִׁלוּהָ, וְאִין מְחַרִּיד מְכֻלָּא. דְּכַד קִדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא עַבִּיד נִיסָא כֻּלָּא עַבִּיד.

רְבִי יוֹסִי פָתַח, (שופטים ד) וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בְּרַק אִם
תִּלְכִּי עִמִּי וְהִלַּכְתִּי וְגו', מָאִי קָא מִיִּרִי.
אֵלָא אֲמַר בְּרַק הוּאִיל וְרוּחַ קִדְשָׁא שְׂרִיא
עָלֶיהָ, בְּזִכּוּתָהּ אֲשֶׁתִּזִּיב, וְלֹא לִישְׁרֵי עָלֵי נְזָקָא.
וּמַה בְּרַק סְמִיךְ עַל אֲתֵתָא לְאֲשֶׁתִּזְבָּא בְּגִינָה.
אֲנָן דְּאוּרִייתָא עֲמָנָא דְהִיא שְׁמִיהָ דְמִלְכָּא
קִדְשָׁא, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה.

וְתָבוּ גוֹ הֵהוּא מְעַרְתָּא כֹּל הֵהוּא יוֹמָא, כַּד
רַמַּשׁ לִילִיא, אֲתַנְהִיר סִיחָרָא בְּמַעַרְתָּא.
עָבְרוּ תְרֵי טַיִיעֵי, וְחַמְרִיהוֹן טַעִינִין מִחַמְרָא
וּמִיכְלָא לְגַרְמִייהוּ שְׁאֲרֵי עַל מְטוּלָא. אֲמַרִי
הַאי לְהַאי, נְבִית הָכָא, נִיחָב מִיכְלָא וּמִשְׁתִּייא
לְחַמְרֵי, וְאֲנָן נַעוּל לְמַעַרְתָּא דָּא. אֲמַר לִיה